

A SZAKZÁRÁS KÖVETELMÉNYEI

A KÖRNYEZETVÉDELMI SZAKPSZICHOLOGIA SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSBN

A szak zárása:

Az összes tanegység és a szakmai gyakorlat abszolválása után diplomamunka megírásával és a szakzáró vizsgával zárul a környezetvédelmi szakpszichológiai képzés.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- az abszolutórium megszerzése
- bírálattal elfogadott szakdolgozat, portfólió vagy esettanulmány

A diplomamunka

A környezetvédelmi szakpszichológusi diploma megszerzésének feltétele diplomamunka benyújtása, amely lehet szakdolgozat, portfólió vagy esettanulmány. A szakdolgozat, portfólió vagy esettanulmány készítésének célja, hogy a hallgató bemutassa, hogy képes a képzés során elsajátított ismereteket a környezetvédelmi pszichológia területén végzett tudományos vagy gyakorlati tevékenységek során alkalmazni.

Diplomamunka témát a hallgató önállóan választ, de a választásához segítséget kérhet a szakterület oktatóitól. A témaválasztását egyeztetnie kell egy belső vagy külső oktatóval, aki vállalja a szakdolgozat témavezetését. A választott témát a Neptunban kell bejelenteni.

Szakdolgozati követelmények

A szakdolgozat a hallgató által végzett empirikus munka bemutatása, amelyet a hallgató témavezető felügyelete mellett készít el. A választható témák a képzés oktatói által kínált, vagy a hallgató saját érdeklődéséhez, munkájához kapcsolódó téma lehet. A téma elfogadásáról a szakdolgozat konzulense dönt. Lehetőség van arra, hogy a konzulens külső intézmények tudományos minősítéssel rendelkező szakembere legyen. Utóbbi esetben azonban a hallgató az EKTI vezetőjének jóváhagyásával és belső konzulens közreműködésével készíti dolgozatát.

Tartalmi követelmények:

A szakdolgozat elméleti bevezető fejezete a vizsgált vagy elemzett szűkebb témakör korszerű nemzetközi szakirodalmát tekinti át és megfogalmazza a dolgozat kérdésfeltevését, esetleges hipotéziseit és célját. A szakdolgozat ezután forrásmunkákra hivatkozva ismerteti a felhasznált módszereket és eszközöket. A módszertani rész tartalmazza a vizsgálati/kísérleti populáció leírását, a kísérleti és kontrollcsoportok összeállításának szempontjait. Ezután kerül sor a vizsgálati/kísérleti eljárás ismertetésére. Külön fejezet foglalkozik a vizsgálat eredményeivel, kitérve az adatelemzéshez használt kvantitatív vagy

kvalitatív módszerekre és ezek indoklására. A dolgozat utolsó, önálló fejezete tartalmazza az eredmények megvitatását, tételesen kitérve a bevezetőben megfogalmazott hipotézisekre és az eredmények alapján levonható elméleti és gyakorlati következtetésekre.

A szakdolgozat bírálata és védése:

A szakdolgozat értékelésére a képzés felelőse egy bíráló tanárt kér fel (általában a témavezetőt). A bíráló szakpszichológus, egyetemi adjunktus vagy magasabb rangú szakember lehet. A bírálatokat a hallgató a szakzáróvizsga előtt legalább két héttel kapja kézhez, és a vizsgán a szakdolgozatot (röviden) ismerteti, és a felvetett kritikai szempontokat megválaszolja. A védéshez PPT használható, ezt az igényt előre jelezni kell. A szakdolgozat a bíráló véleményével együtt kerül megőrzésre az Intézetben.

Portfólió követelmények

A képzés különböző szakaszaihoz kapcsolódóan a hallgatók szakértelmük, a képzés során bejárt, személyes szakmai útjuk bemutatására a munkájukat illusztráló dokumentumokból egy válogatást, azaz portfóliót készítenek. A portfólióban elhelyezett munkák hivatottak bemutatni a környezetvédelmi pszichológusi ismeretek, készségek, attitűdök fejlődését a képzéshez kötődően. Az így készülő portfólió úgynevezett fejlődési (képzési) portfólió. A fejlődési portfólió magát az adott tanulási folyamatot rögzíti, és a portfólió készítése is a tanulás része, így a portfólióba minden, a tanulási folyamathoz kapcsolódó dokumentum helyet kaphat. A szakszerűen felépített fejlődési portfólió segíti a tanulási folyamat és a tanulási eredmények áttekintését, ugyanakkor a környezet számára is láthatóvá, értékelhetővé teszi azt, hogy a hallgató milyen szintre jutott el a tudásszerzésben, a szakmai fejlődésben. A képzésre való belépéstől kezdődően a hallgató 4 féléven keresztül tudatosan gyűjti a tanulmányai során keletkezett különféle munkáit, teljesítményeinek bizonyítékait: órai jegyzeteket, beadott munkákat, fontosabb olvasmányokat, felhasznált segédanyagokat stb., minden olyan dokumentumot, amely jól illusztrálja a tanulás–fejlődés jelentős állomásait. A portfólió elemeinek válogatása során az egyik fő szempont, hogy a dokumentumok a lehető legteljesebb mértékben fedjék le a tanulmányok különböző területeit. A reflektív gondolkodás a portfólió alapköve. A reflexiók feladata, hogy megmutassa a gondosan összeválogatott munkák kapcsolódásait, bekerülésük okát, és elemezze, értelmezze a saját szakmai tevékenységet.

A portfóliót a hallgató témavezető felügyelete mellett készíti.

A portfólió összeállításának, struktúrájának sokféle megoldása lehet, nincs egységes tartalmi és formai követelmény, az alábbiakban egy ajánlás olvasható:

1. önéletrajz
2. hallgatói munkák/dokumentumok: olyan bizonyítékok, mellyel a hallgató jelzi, hogy elsajátította a megkövetelt tudást, készséget, (például szemináriumi dolgozat, kutatói munka, elemzéssel támogatott képek, videók, projekt dokumentáció, tématerv, modell stb.).

3. reflexiók: a hallgató észrevételei, önértékelései arról, hogy egy dokumentum miért bizonyítja a kitűzött cél elérését.
4. visszajelzések: az oktatók, hallgató társak írásbeli visszajelzései, értékelési megnyilvánulásai, önértékelések.
5. összegző önreflexió a képzés során elért eredményekről és fejlesztendő területekről, további szakmai célokról

A „jó” portfólióval szemben tartalmi és formai követelmények is megfogalmazhatóak. A portfólió formailag egy dosszié, amiben strukturáltan rendezhetjük az anyagokat. Meghatározott egységekből áll, melyeket az átláthatóság kedvéért jól értelmezhető módon elkülönítünk egymástól. A legelső oldalra tartalomjegyzéket illesztünk annak érdekében, hogy az olvasó tudja, melyik részt hol találja. Érdemes a különböző alegységek kezdő oldalán is jelezni, hogy mit találunk az adott részben. A portfólióba kerülhet nyomtatott és kézzel írt anyag egyaránt, és egyedivé, személyesebbé is lehet tenni képekkel, ábrákkal, grafikonokkal stb. A hallgatónak érdemes törekednie az igényes megjelenítésre, az áttekinthető, következetes szerkezetre és a figyelemfelkeltő formai megoldásokra. A portfóliónak nincs előírt minimum, ill. maximum oldalszáma. Portfólió nem csak papír alapon készíthető.

A portfóliót egy előzetesen felkért bíráló értékeli érdemjeggyel és szövegesen is. Az értékelés általános szempontjai a következők:

- a portfólió egyes elemeinek kapcsolata a képzés során elsajátítandó ismeretekkel
- a hallgató egyéni szakmai fejlődési céljainak bemutatása
- a dokumentumokhoz készített reflexiók minősége
- az anyagok kidolgozottságának színvonala;
- az anyagok és az elemzés szakmai színvonala;
- a válogatás tudatossága és indoklása;
- formai megjelenés (szerkesztettség, tartalomjegyzék stb.).

E szempontok alapján a bíráló részpontszámokat és rövid szöveges indoklást is ad a hallgató munkájáról. A bíráló a szöveges és érdemjeggyel (mely a pontszámból következik) történő értékelésen kívül egy vagy két kérdést is megfogalmaz a hallgató számára, amelyeket a záróvizsgán kell megválaszolnia.

A portfólió ismertetése Czető Krisztina – Lénárd Sándor: Portfólió című munkája alapján készült, mely. A TÁMOP 4.1.2.B.2-13/1-2013-0007 „Országos koordinációval a pedagógusképzés megújításáért” projekt keretében készült.

Esettanulmány követelmények

Az esettanulmány keretében a hallgató, a környezetvédelmi pszichológia témakörébe tartozó, pszichológusi ismeretek, készségek használatával elvégzett gyakorlati tevékenységét mutatja be részletesen. Az esettanulmányt a hallgató témavezető felügyelet mellett készíti.

Az esettanulmány célja a hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken:

1. Egy adott témára nézve releváns esetet képes kiválasztani;
2. A választott esetet képes mélyrehatóan feltárni, megismerni;
3. Az esetet képes kurrens elméleti koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni, valamint
4. fentiekről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni

A szerkezeti felépítés

1. Tartalomjegyzék
2. Az esettel kapcsolatos háttér elméleti bemutatása, az alkalmazott pszichológiai módszerekkel kapcsolatos előzetes hatásvizsgálatok és empirikus adatok ismertetése.
3. Bemutatás: A helyszín, a keretfeltételek, az eset résztvevői
4. Az esettörténet bemutatása.
5. Összefoglalás, javaslatétel esetleges intervencióra egyéni vagy szervezeti szinten.
6. Függelék
7. Irodalom

A záróvizsga

A szakzáróvizsgán a hallgató 3 fős bizottság előtt (elnök, egy belső és egy külső oktató) megvédi a diplomamunkáját. Ennek keretében: szóbeli prezentációval bemutatja a dolgozatot (PPT használata megengedett, de nem kötelező) Válaszol az értékelő véleményben megfogalmazott kérdésekre. Időtartam: 10-15 perc

A diploma minősítését a következő érdemjegyek átlaga adja:

- a diplomamunka érdemjegye
- a szóbeli záróvizsga érdemjegye

A diplomában szereplő szakképzettség megnevezése: környezetvédelmi szakpszichológus

A diplomamunka kötelező szerkezeti szövegegységei

Címlap

A belső címlapon, a lap tetején az intézmény, a kar és a szak neve szerepel, alatta a diplomamunka címe. A lap alsó harmadában bal oldalt a készítő neve, jobb oldalon a témavezető neve és beosztása. A lap alján, középen évszám.

eredetiségnyilatkozat

A belső címlapot követő lap tartalmazza a hallgató eredeti aláírással ellátott, kötelező formátumú és tartalmú nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a munka saját szellemi terméke. A nyilatkozat a <http://tanulmanyi.pk.elte.hu> honlapról tölthető le. A szakdolgozat a hallgató önálló munkája, melyben be kell tartani a hivatkozások és idézések szabályait. A plágiummal gyanúsítható szakdolgozat szerzője ellen fegyelmi eljárás indítható.

konzultációs igazolás,

Az ezt követő lapon szerepel a szintén egységes formátumú igazolólap, mely tartalmazza a konzultációkon való részvétel igazolását, valamint a témavezető hozzájárulását a szakdolgozat benyújtásához.

tartalomjegyzék, oldalszámozás

A diplomamunka tartalmazza a tartalomjegyzéket és az ábrák, táblázatok listáját. Oldalszámozása folyamatos. A tartalomjegyzéket kiegészíti az ábrák, táblázatok listája.

jegyzetek, hivatkozások

A szöveg közben valamennyi, nem a szerzőtől származó állításnál jelölni kell, kitől származik. Itt csak hivatkozni kell a forrásmunkákra (névvel és a publikáció évszámával), melynek pontos adatait az irodalomjegyzékben kell megadni.

irodalomjegyzék

A hivatkozásokat és az irodalomjegyzéket a Magyar Pszichológiai Szemle szabványai szerint kell elkészíteni, ezt a mellékelt részletes útmutató is segíti. Az irodalomjegyzékben csak a törzsszövegben hivatkozott tanulmány szerepelhet.

Tartalmi követelmények

Szakdolgozati követelmények

A szakdolgozat a hallgató által végzett empirikus munka bemutatása, amelyet a hallgató témavezető felügyelete mellett készít el. A választható témák a képzés oktatói által kínált, vagy a hallgató saját érdeklődéséhez, munkájához kapcsolódó téma lehet. A téma elfogadásáról a szakdolgozat konzulense dönt. Lehetőség van arra, hogy a konzulens külső intézmények tudományos minősítéssel rendelkező szakembere legyen. Utóbbi esetben azonban a hallgató az EKTI vezetőjének jóváhagyásával és belső konzulens közreműködésével készíti dolgozatát.

Formai követelmények: A szakdolgozat terjedelme: minimum 35, maximum 100 normál gépelt oldal (Times Roman, 12pt betűnagyság, 1,5-es sortávolság, normál (2,5 cm, kötésnél 3,5 cm margó). A szakdolgozat fejezetekre, esetleg részekre és fejezetekre tagolódik, amelyeket a kötet elején közölt tartalomjegyzék mutat be. Az irodalomjegyzék összeállításában alapelv, hogy minden olyan munka, amelyre a szövegben utalás történik, szerepeljen az irodalomjegyzékben is, és az irodalomjegyzékben csak olyan munka szerepeljen, amire a szövegben utalás történik.

Tartalmi követelmények: A szakdolgozat elméleti bevezető fejezete a vizsgált vagy elemzett szűkebb témakör korszerű nemzetközi szakirodalmát tekinti át és megfogalmazza a dolgozat kérdésfeltevését, esetleges hipotéziseit és célját. A szakdolgozat ezután forrásmunkákra hivatkozva ismerteti a felhasznált módszereket és eszközöket. A módszertani rész tartalmazza a vizsgálati/kísérleti populáció leírását, a kísérleti és kontroll-csoportok összeállításának szempontjait. Ezután kerül sor a vizsgálati/kísérleti eljárás ismertetésére. Külön fejezet foglalkozik a vizsgálat eredményeivel, kitérve az adatelemzéshez használt kvantitatív vagy kvalitatív módszerekre és ezek indoklására. A dolgozat utolsó, önálló fejezete tartalmazza az eredmények megvitatását, tételesen kitérve a bevezetőben megfogalmazott hipotézisekre és az eredmények alapján levonható elméleti és gyakorlati következtetésekre.

A szakdolgozat bírálata és védeése:

A szakdolgozat értékelésére a képzés felelőse egy bíráló tanárt kér fel (általában a témavezetőt). A bíráló szakpszichológus, egyetemi adjunktus vagy magasabb rangú szakember lehet. A bírálatokat a hallgató a szakzáróvizsga előtt legalább két héttel kapja kézhez, és a vizsgán a szakdolgozatot (röviden) ismerteti, és a felvetett kritikai szempontokat megválaszolja. A védeéshez PPT használható, ezt az igényt előre jelezni kell. A szakdolgozat a bíráló véleményével együtt kerül megőrzésre az Intézetben.

Portfólió követelmények

A képzés különböző szakaszaihoz kapcsolódóan a hallgatók szakértelmük, a képzés során bejárt, személyes szakmai útjuk bemutatására a munkájukat illusztráló dokumentumokból egy válogatást, azaz portfóliót készítenek. A portfólióban elhelyezett munkák hivatottak bemutatni a környezetvédelmi pszichológusi ismeretek, készségek, attitűdök fejlődését a képzéshez kötődően. Az így készülő portfólió úgynevezett fejlődési (képzési) portfólió. A fejlődési portfólió magát az adott tanulási folyamatot rögzíti, és a portfólió készítése is a tanulás része, így a portfólióba minden, a tanulási folyamathoz kapcsolódó dokumentum helyet kaphat. A szakszerűen épített fejlődési portfólió segíti a tanulási folyamat és a tanulási

eredmények áttekintését, ugyanakkor a környezet számára is láthatóvá, értékelhetővé teszi azt, hogy a hallgató milyen szintre jutott el a tudásszerzésben, a szakmai fejlődésben. A képzésre való belépéstől kezdődően a hallgató 4 féléven keresztül tudatosan gyűjti a tanulmányai során keletkezett különféle munkáit, teljesítményeinek bizonyítékait: órai jegyzeteket, beadott munkákat, fontosabb olvasmányokat, felhasznált segédanyagokat..., minden olyan dokumentumot, amely jól illusztrálja a tanulás–fejlődés jelentős állomásait. A portfólió elemeinek válogatása során az egyik fő szempont, hogy a dokumentumok a lehető legteljesebb mértékben fedjék le a tanulmányok különböző területeit. A reflektív gondolkodás a portfólió alapköve. A reflexiók feladata, hogy megmutassa a gondosan összeválogatott munkák kapcsolódásait, bekerülésük okát, és elemezze, értelmezze a saját szakmai tevékenységet.

A portfóliót a hallgató témavezető felügyelete mellett készíti.

A portfólió összeállításának, struktúrájának sokféle megoldása lehet, nincs egységes tartalmi és formai követelmény, az alábbiakban egy ajánlás olvasható:

1. önéletrajz
2. hallgatói munkák/dokumentumok: olyan bizonyítékok, mellyel a hallgató jelzi, hogy elsajátított a megkövetelt tudást, készséget, (például szemináriumi dolgozat, kutatói munka, elemzéssel támogatott képek, videók, projekt dokumentáció, tématerv, modell stb.).
3. reflexiók: a hallgató észrevételei, önértékelései arról, hogy egy dokumentum miért bizonyítja a kitűzött cél elérését.
4. visszajelzések: az oktatók, hallgató társak írásbeli visszajelzései, értékelési megnyilvánulásai, önértékelések.
5. összegző önreflexió a képzés során elért eredményekről és fejlesztendő területekről, további szakmai célokról

A „jó” portfólióval szemben tartalmi és formai követelmények is megfogalmazhatóak. A portfólió formailag egy dosszié, amiben strukturáltan rendezhetjük az anyagokat. Meghatározott egységekből áll, melyeket az átláthatóság kedvéért jól értelmezhető módon elkülönítünk egymástól. A legelső oldalra tartalomjegyzéket illesztünk annak érdekében, hogy az olvasó tudja, melyik részt hol találja. Érdekes a különböző alegegységek kezdő oldalán is jelezni, hogy mit találunk az adott részben. A portfólióba kerülhet nyomtatott és kézzel írt anyag egyaránt, és egyedivé, személyesebbé is lehet tenni képekkel, ábrákkal, grafikonokkal stb. A hallgatónak érdemes törekednie az igényes megjelenítésre, az áttekinthető, következetes szerkezetre és a figyelemfelkeltő formai megoldásokra. A portfóliónak nincs előírt minimum, ill. maximum oldalszáma. Portfólió nem csak papír alapon készíthető.

A portfóliót egy előzetesen felkért bíráló értékeli érdemjeggyel és szövegesen is. Az értékelés általános szempontjai a következők:

- a portfólió egyes elemeinek kapcsolata a képzés során elsajátítandó ismeretekkel
- a hallgató egyéni szakmai fejlődési céljainak bemutatása

- a dokumentumokhoz készített reflexiók minősége
- az anyagok kidolgozottságának színvonala;
- az anyagok és az elemzés szakmai színvonala;
- a beadott anyagok a környezetvédelmi szakpszichológusi feladatkörök szempontjából mennyire széles körből merítenek;
- a válogatás tudatossága és indoklása;
- formai megjelenés (szerkesztettség, tartalomjegyzék stb.).

E szempontok alapján a bíráló részpontszámokat és rövid szöveges indoklást is ad a hallgató munkájáról. A bíráló a szöveges és érdemjeggyel (mely a pontszámból következik) történő értékelésen kívül egy vagy két kérdést is megfogalmaz a hallgató számára, amelyeket a záróvizsgán kell megválaszolnia.

A portfólió ismertetése Czető Krisztina – Lénárd Sándor: Portfólió című munkája alapján készült, mely. A TÁMOP 4.1.2.B.2-13/1-2013-0007 „Országos koordinációval a pedagógusképzés megújításáért” projekt keretében készült.

Esettanulmány követelmények:

Az esettanulmány keretében a hallgató, a környezetvédelmi pszichológia témakörébe tartozó, pszichológusi ismeretek, készségek használatával elvégzett gyakorlati tevékenységét mutatja be részletesen. Az esettanulmányt a hallgató témavezető felügyelet mellett készíti.

Az esettanulmány célja a hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken:

1. Egy adott témára nézve releváns esetet képes kiválasztani;
2. A választott esetet képes mélyrehatóan feltárni, megismerni;
3. Az esetet képes kurrens elméleti koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni, valamint
4. minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni

A szerkezeti felépítés

1. Tartalomjegyzék
2. Az esettel kapcsolatos háttér elméleti bemutatása, az alkalmazott pszichológiai módszerekkel kapcsolatos előzetes hatásvizsgálatok és empirikus adatok ismertetése.
3. Bemutató: A helyszín, a keretfeltételek, az eset résztvevői
4. Az esettörténet bemutatása.
5. Összefoglalás, javaslattétel esetleges intervencióra egyéni vagy szervezeti szinten.
6. Függelék
7. Irodalom

A témabejelentés határideje:

- a tavaszi félévi záróvizsgálathoz október 15.,
- az őszi félévi záróvizsgálathoz május 15.

Témavezető

Témavezető az Egyetem oktatója, tudományos kutatója, illetve nem egyetemi alkalmazott szakember lehet. Utóbbi esetben a „külső” témavezető mellé „belső” témavezetőt is kell választani. A témavezető csoportos, illetve egyéni tutori munkával irányítja a diplomamunka elkészítését. Az együttműködés kezeiről, feltételeiről a témabejelentkezéskor tájékoztatja a hozzá jelentkező hallgatót.

Konzultáció

A diplomamunka készítését a témavezetővel való rendszeres konzultáció segíti. **A hallgató csak a témavezető írásbeli hozzájárulásával adhatja be bírálatra a diplomamunkáját.**

Benyújtás

A hallgatónak a diplomamunkát elektronikus formában a Neptunban feltöltve kell benyújtania.

A diplomamunka benyújtásának határideje:

- az őszi félévben: november 20.
- a tavaszi félévben: április 20.

Bírálat

bíráló, a bírálat folyamata

A diplomamunkát a témavezető értékeli írásban. Az értékelését tartalmazó bírálatot a záróvizsga előtt a hallgató megkapja.

Terjedelem

A diplomamunka terjedelme **mellékletek nélkül minimum 35 maximum 100 oldal.**

Betűtípus, betűméret, sortáv

Times New Roman, 12-es betűnagyság, 1,5-es sortávolság.

Margók

Bal oldalon (kötésnél) 3,5 cm, jobb oldalon, illetve alul és felül 2,5 cm margó.

Elektronikus formátum

A hallgatónak a diplomamunkát elektronikus formátumban a Neptunba feltöltve kell benyújtania.

A hivatkozásokról és az irodalomjegyzékről részletesebben (a Magyar Pszichológiai Szemle szabályaiból kiindulva)

Szakirodalmi hivatkozások esetében a szöveg közben vagy a szerző vezetékneve után zárójelben a megjelenés évszámát vagy zárójelben a szerző vezetéknevét és vesszővel elválasztva a megjelenés évszámát, illetve az oldalszám(ok)at kell feltüntetni. Azonos szerző(k), ugyanabban az évben született több tanulmányát az évszám után írt a, b, c jelekkel kell megkülönböztetni mind a szövegben, mind az irodalomjegyzékben. Külön figyelmet érdemel a bibliográfiai adatoknak a szövegben, illetőleg az irodalomjegyzékben való egyeztetése. Minden a szövegben előforduló hivatkozásnak megtalálhatónak kell lennie az irodalomjegyzékben, amely ezeken túl nem tartalmazhat más hivatkozásokat.

Társszerzőség esetén a szövegközi hivatkozásnál minden szerző vezetéknevét ki kell írni (pl. Sekuler és Blake, 2000), de kettőnél több szerzős műre való többszöri hivatkozás esetén, a második hivatkozástól elegendő csak az első szerzőt hivatkozni név szerint (pl. Atkinson és mtsai, 1995). Természetesen a bibliográfiában valamennyi szerző nevét fel kell sorolni a forrásmunka által megadott sorrendben.

Azokban az esetekben, amikor a szövegközi hivatkozás egyszerre több forrásmunkára vonatkozik, érdemes a hivatkozott műveket a megjelenés éve vagy az első szerzők vezetékneve alapján sorrendbe állítani és pontosvesszővel elválasztani [pl. „Számos kiváló összefoglaló munka jelent meg a témában magyarul is (Norman és Nielsen, 1912; Loósz és Katona, 1904; Kovács, 1917).”].

Ha ugyanazon szerző több tanulmányára hivatkozunk összefoglalóan, a megjelenési évszámokat egymástól vesszővel elválasztva kell megadni: „Egyes kutatók (Malter, 1987, 1989, 1996) szerint...”

Szó szerinti idézetnél kötelező az idézőjel használata, és a szövegben, amikor az idézett szerző nevével és a mű megjelenési évszámánál meg kell adni az idézett szöveg oldalszámát is. Például: „A hat hónapos csecsemők szopási sebessége megnő, ha az egymást követő hangok bármely nyelvben két különböző fonémához tartoznak ...” (Atkinson és mtsai, 1995, 261. old).

Közvetett hivatkozás esetén (ha a dolgozatíró nem olvasta a cikket, könyvet, stb., amire hivatkozik, hanem csak utalást olvasott rá egy másik szerzőnél) a szöveg közben a forrás szerző adatai után zárójelben oda kell írni, hogy mely szerző művében található az idézett vélekedés (idézi X, ebben az évben.) Például: „Lieberman (1982, idézi Moore, 1997) elmélete szerint ...”. Ilyenkor a lelegegánsabb, ha az irodalomjegyzékben mindkét mű adatai pontosan, külön tételként szerepelnek, és az idézett mű után zárójelben feltüntetjük, kinek a tanulmányában található meg.

Pl.: Lieberman, A. M. (1982). On finding that speech is special. *American Psychologist*, 37, 148–167. (idézi Moore, 1997)

Moore, B. C. J. (1997). *An Introduction to the Psychology of Hearing*. Academic Press, San Diego.

Környezetvédelmi szakpszichológia képzés – Szakzáróvizsga-követelmények 2021 szeptemberétől

Elfogadható azonban az is, ha a közvetett hivatkozásnál az irodalomjegyzékben csak a forrásműként szereplő munka jelenik meg (a fenti példában Moore könyve).

A közvetett hivatkozás formája a fentiekől kissé eltérhet, ha az olvasott szerzőnél nem található meg a pontos hivatkozás: ekkor a szövegben zárójelben az ismertetett szerző a neve után az „é.n.” (évszám nélkül) jelölés alkalmazható: „Lieberman (é.n., idézi Moore, 1997) elmélete ...”. Ilyenkor hátul, az irodalomjegyzékben természetesen csak a kutató által olvasott szerző (példánkban Moore) szerepel.

Az irodalomjegyzékben az összes bibliográfiai adatot pontosan meg kell adni. Az irodalomjegyzékben szereplő forrásmunkák felsorolása az első szerzők neve szerinti szoros ábécé sorrendben történik. Ha ugyanazon szerző több munkája is szerepel irodalomjegyzékünkben, azokat kronológiai sorrendben kell ismertetni. Ugyanazon szerző azonos évben megjelent munkáinak adatai a szövegközi hivatkozásnál használt, a megjelenés évével folyamatosan egybeírt a, b, c, stb. jelölés alfabetikus sorrendjében jelennek meg.

A magyar nyelvű hivatkozásnál nincs, az idegen nyelvű hivatkozásoknál van vessző a vezetéknev után. A tudományos fokozatokat (pl. Dr., PhD) nem jelöljük sem a szövegközi hivatkozásoknál, sem pedig az irodalomjegyzékben.

Az írott művek lelőhelyét dőlt betűvel kell írni: lelőhelynek a könyv, illetve a folyóirat címe számít. Elhangzott előadásnál nincs „lelőhely”.

Egy hivatkozás egy bekezdésbe kerül, a bekezdés típusa „függő” legyen.

Folyóiratcikkek esetében:

A szerző(k) vezetékneve és keresztnevének kezdőbetűi (megjelenés éve). A cikk címe. A folyóirat címe, kötetszám(füzettség), az idézett cikk oldalszáma tól–ig. Pl.: Compton, W.C., Smith, M.L., Cornish, K.A. és Qualls, D.L. (1996) Factor Structure of Mental Health Measures. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(2), 406–413.

• Könyvek esetében:

A szerző(k) vezetékneve és keresztnevének kezdőbetűi. (megjelenés éve). A könyv címe. Kiadó, Megjelenés helye. Pl.: Ender, N. S., Magnusson, D. (1976a) *Interactional psychology and personality*. Washington: Hemisphere.

Tanulmánygyűjtemények esetén:

von Bertalanffy, L. (1952) Theoretical models in biology and psychology. In Krech, D., Klein, G. S. (eds) *Theoretical models and personality theory*. 155–170. Duke University Press, Durnham.

On-line hivatkozások esetén:

On-line folyóiratok

A szerző(k) vezetékneve és keresztnevének kezdőbetűi (megjelenés éve). A cikk címe. A folyóirat címe, kötetszám, letöltve: év. hónap. nap. teljes URL vagy DOI. Online dokumentumok

A szerző(k) vezetékneve és keresztnevének kezdőbetűi (megjelenés éve). A cikk címe. teljes URL vagy DOI. (letöltve: év. hónap. nap).

Mead, G. H. (1913) The Social Self. URL: <http://psychclassics.yorku.ca/Mead/socialself.htm>
(letöltve: 2008. március 9.)

Konferencia-, egyetemi előadások esetén:

A szerző(k) vezetékneve és keresztnevének kezdőbetűi (az előadás megtartásának éve) Az előadás címe.
A kongresszus vagy rendezvény pontos neve, helye, dátuma (év, hó, nap).

Kállai J. (2010) Társas kapcsolatok kognitív idegtudományi alapmechanizmusai. Előadás a

Magyar Pszichológiai Társaság XIX. Országos Tudományos Nagygyűlésén. Pécs, 2010. május 27–29.

Bányai É. (2010) Affektív pszichológia. Előadás a pszichológia nappali BA képzésben. Eötvös Loránd Tudományegyetem. 2010. őszi félév.